



ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ  
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος  
Σχέσεων Κράτους Πολίτη

**ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**

(Ν. 3094/2003 “Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις”, Άρθρο 3 § 5)

**ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ**  
**ΚΑΙ**  
**ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΣΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ**

---

*Συνήγορος του Πολίτη:*

Καλλιόπη Σπανού

*Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη:*

Μαίρη Κοτρωνιά

*Υπεύθυνες σύνταξης: Ειδικές Επιστήμονες Ειρήνη Καμένου, Μαρία Καραγεώργου*

---

Μάιος 2015

---

## ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΣΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

### Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή .....	2
Συνοπτική περιγραφή της ισχύουσας κατάστασης .....	3
1. Βεβαίωση τελών κυκλοφορίας παρελθόντων ετών.....	4
2. Πώληση αυτοκίνητου χωρίς μεταβίβαση .....	5
3. Χαρακτηρισμός των τελών κυκλοφορίας ως «αδιαιρέτων» .....	7
4. Μη αποδοχή δήλωσης ακινησίας με την κατάθεση αδειας κυκλοφορίας με την ένδειξη «όχι για κυκλοφορία» .....	10
5. Φορολογική διάκριση κατά τον υπολογισμό του ύψους τελών κυκλοφορίας.....	12
6. Μετατροπή βενζινοκίνητων σε υγραεριοκίνητα .....	13
8. Καθυστερήσεις στην έκδοση της βεβαίωσης ΚΕΠΑ.....	16
9. Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων τύπου jeep.....	18
Σύνοψη προτάσεων της παρούσας έκθεσης .....	21
Συνομογραφίες .....	23

## Εισαγωγή

Η παρούσα Ειδική Έκθεση εκπονήθηκε προκειμένου να παρουσιαστεί η μέχρι στιγμής συγκεντρωμένη εμπειρία του ΣτΠ επί θεμάτων τελών κυκλοφορίας και δηλώσεων ακινησίας οχημάτων.

Τα ζητήματα έχουν ομαδοποιηθεί σε θεματικές ενότητες, εντός των οποίων αναλύονται τα προβλήματα, όπως προκύπτουν από τις αναφορές των πολιτών. Αρχικά παρουσιάζονται οι ενέργειες της Αρχής κατά την διαμεσολάβηση και τη διερεύνηση των αναφορών, και εν συνεχεία η ανταπόκριση ή μη της Διοίκησης. Στο τέλος κατατίθενται οι προτάσεις του Συνηγόρου προς αντιμετώπιση των προβλημάτων που παραμένουν.

Από την εν γένει ενασχόληση με τα εν λόγω ζητήματα, ο Συνήγορος έχει την άποψη ότι τα καίρια προβλήματα ανάγονται στο νομοθετικό πλαίσιο και οφείλονται στον αφενός παρωχημένο και αφετέρου δαιδαλώδη χαρακτήρα του, ενώ οι εγκύκλιες οδηγίες που το συμπληρώνουν εμφανίζονται αλληλοσυγκρουόμενες ή ανεπαρκείς, οδηγώντας σε έλλειψη ασφάλειας δικαίου.

Περαιτέρω, όσον αφορά στην διοικητική διαδικασία, ο Συνήγορος επισημαίνει ενέργειες της διοίκησης οι οποίες υπηρετούν αμφισβητήσιμη φοροεισπρακτική σκοπιμότητα, κινούμενη στα όρια των αρχών της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου. Σε πολλές περιπτώσεις επίσης εμφανίζεται άνιση μεταχείριση των φορολογούμενων πολιτών, και παράβλεψη του σκοπού του νομοθέτη, ενώ συχνά αδυναμίες και ελλείψεις των συναρμοδίων Υπηρεσιών μετακυλίσονται στον πολίτη υπό τη μορφή επιπλέον οικονομικής επιβάρυνσης.

Βασικό συμπέρασμα της παρούσης έκθεσης είναι η άμεση ανάγκη τροποποίησης κι επικαιροποίησης της σχετικής νομοθεσίας, στην βάση της ορθολογικής και δικαιότερης αντιμετώπισης των πολιτών αλλά και συμμόρφωσης με το ισχύον ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο.

Με δεδομένο ότι το Υπουργείο Οικονομικών εξήγγειλε προσφάτως<sup>1</sup> την πρόθεσή του για την δημιουργία και παγίωση ενός περισσότερο αποτελεσματικού συστήματος φορολόγησης των αυτοκινήτων, ο Συνήγορος θέτει υπόψη της διοίκησης την συσσωρευμένη εμπειρία του καθώς και τις προτάσεις του στα υπό διερεύνηση ζητήματα και ευελπιστεί ότι θα ληφθούν υπόψη στον σχεδιαζόμενο εξορθολογισμό.

---

1

<http://www.ppp.mnec.gr/?q=el/news/news/%CF%83%CF%87%CE%B5%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B7-%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB%CF%8C%CE%B3%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CE%B1%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%BA%CE%B9%CE%BD%CE%AE%CF%84%CF%89%CE%BD>

## Συνοπτική περιγραφή της ισχύουσας κατάστασης

Τα τέλη κυκλοφορίας είναι φόρος που επιβάλλεται επί της κυκλοφορίας των οχημάτων<sup>2</sup> και υπόχρεοι στην καταβολή αυτών είναι οι ιδιοκτήτες των οχημάτων<sup>3</sup>. Χαρακτηρίζονται ως ετήσια και αδιαίρετα και οφείλονται για ολόκληρο το έτος, ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα κυκλοφορίας των οχημάτων εντός αυτού<sup>4</sup>.

Με βάση το ισχύον σύστημα υπολογισμού των τελών κυκλοφορίας<sup>5</sup>, γίνεται διάκριση των επιβατικών σε αυτά που ταξινομήθηκαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα έως τις 31.10.2010 και σε αυτά που ταξινομήθηκαν μετά την 1<sup>η</sup>.11.2010. Η πρώτη κατηγορία επιβατικών καθώς και οι δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, υπόκεινται σε τέλη κυκλοφορίας ανάλογα με τον κυλινδρισμό του οχήματος ενώ η δεύτερη, αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO<sub>2</sub> ανά χιλιόμετρο).

Τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα θεωρείται ότι κυκλοφόρησαν εντός του έτους και οφείλουν τέλη κυκλοφορίας, για ολόκληρο το έτος, εφόσον δεν τεθούν σε ακινησία για ολόκληρο το έτος<sup>6</sup>.

Η διαδικασία της ακινησίας<sup>7</sup> διακρίνεται (α) σε *εκούσια ακινησία* κατά την οποία ο ιδιοκτήτης ή κάτοχος του οχήματος καταθέτει στη δημόσια οικονομική υπηρεσία (ΔΟΥ) που υπάγεται τα στοιχεία κυκλοφορίας του οχήματος (άδεια και πινακίδες κυκλοφορίας) και δηλώνει τη θέση στάθμευσης αυτού, η οποία πρέπει να είναι σε ιδιωτικό χώρο και όχι επί οδού) και (β) σε *αναγκαστική ακινησία*, ενόψει λόγων ανωτέρας βίας, κλοπής ή υπεξαίρεσης του αυτοκινήτου. Ως περιπτώσεις «ανωτέρας βίας» ο νομοθέτης προσδιορίζει αυτές κατά τις οποίες δεν είναι δυνατή η τήρηση της διαδικασίας εκούσιας ακινησίας για λόγους που αφορούν είτε στην προσωπική κατάσταση του κατόχου του αυτοκινήτου είτε στην κατάσταση του ίδιου του οχήματος και των στοιχείων κυκλοφορίας αυτού.

**Στην συνέχεια περιγράφεται αναλυτικά η περιπτώσιολογία των προβλημάτων που έχει συγκεντρώσει η Αρχή κατά τη διερεύνηση αναφορών σχετικών με τα ανωτέρω, καθώς και τις αντίστοιχες προτάσεις προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες.**

---

<sup>2</sup> Ν. 2367/53, άρθρο 12

<sup>3</sup> Όπως παραπάνω, άρθρο 16

<sup>4</sup> Ν. 2093/1992, άρθρο 36

<sup>5</sup> Ν. 3986/11, άρθρο 35

<sup>6</sup> Ν. 2093/92, άρθρο 36

<sup>7</sup> Ν. 2367/53, άρθρο 22

## 1. Βεβαίωση τελών κυκλοφορίας παρελθόντων ετών

Στον Συνήγορο του Πολίτη περιήλθε ιδιαίτερα αυξημένος αριθμός αναφορών με αντικείμενο τον καταλογισμό τελών κυκλοφορίας παρελθόντων ετών σε βάρος πολιτών. Οι αναφερόμενοι εξέφρασαν την διαμαρτυρία τους στην Αρχή επειδή το Υπουργείο Οικονομικών τους καταλόγισε τα τέλη, έχοντας ανατρέξει σε αρχείο πληρωμών της τελευταίας εικοσαετίας· ωστόσο, λόγω της μακρόχρονης καθυστέρησης της Διοίκησης να τους ενημερώσει για την υφιστάμενη φορολογική τους εκκρεμότητα, οι αναφερόμενοι αδυνατούν να αποδείξουν τους ισχυρισμούς τους ότι τα τέλη αυτά έχουν ήδη καταβληθεί.

Ο Συνήγορος του Πολίτη με έγγραφό του (αρ. πρωτ. 159401/7497/20.02.2013) επεσήμανε στην Διεύθυνση Τελών & Ειδικών Φορολογιών ότι ενόψει του άρθρου 71 παρ. 1 του νόμου 542/1977<sup>8</sup> τίθεται ζήτημα παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να προβεί σε ταμειακή βεβαίωση αυτών, όταν έχει παρέλθει τριετία από την κτήση του «τίτλου βεβαίωσης», που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι, κατά την άποψη της Αρχής, η ετήσια εκκαθάριση των τελών.

Η υπηρεσία αντέτεινε (έγγραφο με αρ. πρωτ. ΔΤΕΦ Β 1078793 ΕΞ 2013/14-5-2013) ότι *νόμιμος τίτλος βεβαίωσης* των οφειλομένων τελών κυκλοφορίας παρελθόντων ετών δεν αποτελεί το ετήσιο φύλλο εκκαθάρισης αλλά ο χρηματικός κατάλογος που συντάσσεται είτε από τη Δ.Ο.Υ. είτε από τη ΓΠΣ, προκειμένου στη συνέχεια να γίνει η ταμειακή βεβαίωση της οφειλής εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 1 του ν. 542/77. Ως προς την παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για την επιβολή των οφειλομένων τελών κυκλοφορίας, ελλείπει σχετικής διάταξης του ν. 2367/53, η αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τους υπόκειται στην εικοσαετή παραγραφή του άρθρου 249 του Αστικού Κώδικα.

Ακολουθώς, ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (αρ. πρωτ. 159401/28412/15) θέτοντας τα εξής ζητήματα:

(α) Η καθυστέρηση της Διοίκησης να προβεί στις οφειλόμενες ενέργειες καταλογισμού των οφειλετών με τα τέλη είχε ως αποτέλεσμα την *συσσώρευση* φορολογικών βαρών στους πολίτες. Δεδομένης μάλιστα της παρούσας οικονομικής συγκυρίας πολλοί εξ αυτών αδυνατούν να ανταποκριθούν στην φορολογική τους υποχρέωση.

---

<sup>8</sup> Η βεβαίωσις οιουδήποτε φόρου, τέλους, προστίμου, δικαιώματος ή εισφοράς υπέρ του Δημοσίου μετά των πάσης φύσεως προσθέτων και υπέρ τρίτων, ενεργείται εντός προθεσμίας τριών μηνών από της λήξεως του μηνός εντός του οποίου εκτήθη ο τίτλος βεβαίωσης... Ανεξαρτήτως των υπό του προηγουμένου εδαφίου οριζομένων, η βεβαίωσις δύναται να ενεργηθή και μετά την πάροδον της τριμήνου προθεσμίας και ουχί πέραν των τριών ετών, από της λήξεως του έτους εντός του οποίου εκτήθη ο τίτλος βεβαίωσης

(β) Η αξίωση της Διοίκησης από τους πολίτες να προσκομίσουν έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν εκδοθεί προ δεκαετίας ή εικοσαετίας, ενώ ορίζει ως εύλογο χρόνο διατήρησης αυτών την πενταετία (ΠΟΛ 1206/12)<sup>9</sup> είναι καταχρηστική. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το δικαίωμα των φορολογούμενων να αποδείξουν την μη οφειλή, αντικειμενικά δεν μπορεί να ασκηθεί.

(γ) Η ενημέρωση των αρχείων του Υπουργείου Οικονομικών περί της καταβολής των τελών κυκλοφορίας, όπως περιγράφεται στις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου και όπως προκύπτει στην πράξη, αποδεικνύεται προβληματική. Ο φορολογούμενος φέρει ανεξαιρέτως το βάρος της απόδειξης πληρωμής ακόμη και σε περιπτώσεις που ο ίδιος υπήρξε συνεπής ως προς τις υποχρεώσεις του και υπήρξε παράλειψη από άλλους φορείς, όπως οι οικονομικές υπηρεσίες ή τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει ανατεθεί η είσπραξη των τελών.

(δ) Η τριετής αποσβεστική προθεσμία του άρθρου 71, παρ. 1 του νόμου 542/1977 άρχεται από την έκδοση του ετήσιου φύλλου εκκαθάρισης των τελών κυκλοφορίας και μετά την πάροδο αυτής η Διοίκηση δεν νομιμοποιείται να προβεί σε βεβαίωση αυτών.

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο παραπάνω έγγραφο διατύπωσε την άποψη ότι θα πρέπει να επανεκτιμηθεί το χρονικό διάστημα στο οποίο η Διοίκηση δύναται να ανατρέξει για να εντοπίσει και στην συνέχεια να προβεί σε ταμειακή βεβαίωση ανεξόφλητων οφειλών τελών κυκλοφορίας παρελθόντων ετών. Ωστόσο το Υπουργείο Οικονομικών δεν έλαβε υπόψη τις επισημάνσεις της Αρχής.

**Πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη είναι η βεβαίωση των τελών κυκλοφορίας παρελθόντων ετών να ενεργείται ρητά εντός τριετίας από το έτος στο οποίο αφορούν, μετά την πάροδο της οποίας να αποσβέννυται το δικαίωμα της Διοίκησης να προβεί σε ταμειακή βεβαίωση των τελών.**

## **2. Πώληση αυτοκίνητου χωρίς μεταβίβαση**

Ο Συνήγορος του Πολίτη έγινε αποδέκτης ιδιαίτερα σημαντικού αριθμού αναφορών πολιτών που πώλησαν τα οχήματά τους στο παρελθόν και ο αγοραστής που παρέλαβε το αυτοκίνητο, παρέλειψε να προβεί σε έκδοση άδειας κυκλοφορίας στο όνομά του. Λόγω μη ολοκλήρωσης της μεταβίβασης του οχήματος, αυτό παραμένει τύποις στην ιδιοκτησία του αναφερόμενου, ο οποίος καλείται να καταβάλει τα τέλη κυκλοφορίας για έτη που ακολούθησαν την αγοραπωλησία. Σε πολλές από τις περιπτώσεις, ο εντοπισμός του αγοραστή είναι ανέφικτος ή ιδιαίτερος

<sup>9</sup> «...Σε περίπτωση καταβολής των τελών κυκλοφορίας από τους υπόχρεους με «Έντυπο Τελών Κυκλοφορίας» στους εισπρακτικούς φορείς, η εκτύπωση αυτή πρέπει να διατηρείται στο αρχείο τους για πέντε έτη...»

δυσχερής. Οι υπηρεσίες στις οποίες απευθύνθηκαν, αδυνατούν να τους υποδείξουν στους τέως ιδιοκτήτες νόμιμο τρόπο για να διακοπεί η χρέωσή τους με τέλη κυκλοφορίας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, αφού έλαβε υπόψη του την ιδιαιτερότητα της κάθε περίπτωσης, ενημέρωσε εγγράφως τους αναφερόμενους πολίτες για το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο μεταβολή της κυριότητας των αυτοκινήτων διενεργείται μόνο μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταβίβασης ενώπιον της αρμόδιας Υπηρεσίας<sup>10</sup>. Ακολούθως τους επεσήμανε ότι η Διοίκηση καταλογίζει στους ιδίους τα τέλη κυκλοφορίας, εφόσον παραμένουν νόμιμοι ιδιοκτήτες των αυτοκινήτων.

Όμως η Αρχή εκτίμησε ότι δεν είναι δυνατόν οι αναφερόμενοι να φέρουν **εσαεί** τα βάρη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία ενός οχήματος και να εξακολουθούν να χρεώνονται με τέλη κυκλοφορίας για οχήματα τα οποία δεν τελούν πλέον υπό την κατοχή τους, είχε δε την άποψη ότι οι συγκεκριμένες περιπτώσεις εντάσσονται σε αυτές που περιγράφει η παρ. 6 του άρθρου 22 του νόμου 2367/53 περί αναγκαστικής ακινησίας, (όπως άλλωστε και στην περίπτωση της κλοπής) καθώς *συντρέχουν λόγοι που ανάγονται στην πραγματική κατάσταση του αυτοκινήτου και των στοιχείων κυκλοφορίας αυτού* που δεν καθιστούν εφικτή την τήρηση της διαδικασίας ακινησίας με κατάθεση πινακίδων και αδειας κυκλοφορίας. Για τους λόγους αυτούς συνέταξε σχετικό Πόρισμα<sup>11</sup> που απηύθυνε προς τα Υπουργεία Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, Οικονομικών και Δημοσίας Τάξης, προτείνοντας να ακολουθείται η εξής διαδικασία σε ανάλογες περιπτώσεις,:

**Οι «πωλητές» στο όνομα των οποίων βεβαιώνονται τα τέλη κυκλοφορίας να καταγγέλλουν στις αστυνομικές αρχές την**

<sup>10</sup> ....2. Οι μεταβιβάσεις της κυριότητας, από επαχθή αιτία, των αυτοκινήτων οχημάτων του παρόντος άρθρου συντελείται με έγγραφη συμφωνία των μερών, η οποία καταχωρείται με ευθύνη τους, στην οικεία θέση της άδειας κυκλοφορίας του οχήματος, που προβλέπεται από την παράγραφο 1. Ο αρμόδιος υπάλληλος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, ενώπιον του οποίου γίνεται η πράξη της μεταβίβασης, κρατεί την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος που μεταβιβάστηκε και αμέσως, μέσω του μηχανογραφικού συστήματος ΟΝ - LINE, εκδίδει νέα άδεια κυκλοφορίας στο όνομα του αγοραστή, ανεξάρτητα από τη διεύθυνση κατοικίας του, η οποία και παραδίδεται στο νέο αγοραστή. 3... Με την επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του Ν.Δ. 1146/1972 (ΦΕΚ 84/Α'), ο πωλητής από τη χρονολογία που έλαβε χώρα η κατά την προηγούμενη παράγραφο μεταβίβαση δεν έχει την υποχρέωση να αποζημιώσει οποιονδήποτε τρίτο ή να καταβάλλει τέλη κυκλοφορίας και τέλη και εισφορές που συμβεβαιώνονται, με εξαίρεση την περίπτωση που υπάρχει οφειλή του από φόρο κληρονομιάς, δωρεάς, προίκας ή γονικής παροχής...» άρθρο 2 του νόμου 722/77, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 16 του νόμου 2753/99

<sup>11</sup> Α.π. 163934/31361/13.6.2014. Το πόρισμα έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Αρχής, στην ηλεκτρονική διεύθυνση [http://www.synigoros.gr/?i=state-citizen-relations.el.kykloforia\\_epivatikvn.252508](http://www.synigoros.gr/?i=state-citizen-relations.el.kykloforia_epivatikvn.252508).

**παράλειψη του «αγοραστή» να μεταβιβάσει το πωληθέν όχημα και να εκδώσει άδεια κυκλοφορίας στο όνομά του κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 89 του Κ.Ο.Κ<sup>12</sup>, και να παραλαμβάνουν σχετική βεβαίωση, διαδικασία που έχει προβλεφθεί με απόφαση του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας<sup>13</sup> με αρ. πρωτ. 3005/4/1-κ/28.02.2014. Εν συνεχεία, οι οικονομικές υπηρεσίες, με βάση την ανωτέρω βεβαίωση, να αποδέχονται δήλωση αναγκαστικής ακινησίας από την πλευρά του πωλητή-ιδιοκτήτη προκειμένου να διακοπεί η χρέωση αυτού στο εξής με τέλη κυκλοφορίας.**

Αναμένεται ανταπόκριση του Υπουργείου Οικονομικών στις προτάσεις της Αρχής.

### **3. Χαρακτηρισμός των τελών κυκλοφορίας ως «αδιαιρέτων»**

Ο Συνήγορος του Πολίτη έγινε αποδέκτης αναφορών πολιτών, οι οποίοι προέβησαν σε άρση της ακινησίας επιβατικών οχημάτων προκειμένου να τα μεταβιβάσουν. Όπως ενημερώθηκαν από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Μεταφορών, για να γίνει μεταβίβαση και να εκδοθεί άδεια κυκλοφορίας των επιβατικών οχημάτων στο όνομα του αγοραστή, όφειλαν πρώτα να παραλάβουν τα στοιχεία κυκλοφορίας αυτών από τις οικονομικές υπηρεσίες<sup>14</sup>. Έτσι υποχρεώθηκαν στην καταβολή των τελών κυκλοφορίας του έτους της άρσης, ενώ οι ίδιοι **δεν κίνησαν καθόλου τα εν λόγω οχήματα εντός του έτους** αυτού.

Ομοίως, πολίτες οι οποίοι στις αρχές του ημερολογιακού έτους, προέβησαν σε οριστική διαγραφή ή δήλωση ακινησίας των οχημάτων τους μετά από την καταστροφή αυτών ή κυκλοφορία τους στο εξωτερικό,

<sup>12</sup> «...1.Κατά την αλλαγή κατόχου οδικού οχήματος, ως και κατά τη μεταβολή των αναγραφόμενων κύριων χαρακτηριστικών στοιχείων στην άδεια κυκλοφορίας, όταν αυτά επιτρέπονται, απαιτείται έκδοση νέας άδειας, μετά από εξακρίβωση των νέων στοιχείων, από τις αρμόδιες κατά περίπτωση, για την έκδοση των αδειών κυκλοφορίας, υπηρεσίες.2.Αν διαπιστωθεί, από αρμόδιο όργανο, ότι δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, μέσα στην προθεσμία που καθορίζεται στην κατά το άρθρο 8 παρ. 3 προβλεπόμενη απόφαση, αφαιρούνται η άδεια και πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας οχήματος, οι οποίες επιστρέφονται μετά την έκδοση νέας άδειας, κατά τα οριζόμενα πιο πάνω.3. Αυτός που παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου αυτού τιμωρείται με φυλάκιση ενός (1) μέχρι τριών (3) μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων (200,00) ευρώ...»

<sup>13</sup> : «...Επίσης, ίδιες ενέργειες, όπως στην κλοπή και ανεύρεση των οχημάτων, γίνονται α) ...β) στις περιπτώσεις αλλαγής κατόχου οδικού οχήματος και μεταβολής των αναγραφόμενων κύριων χαρακτηριστικών στοιχείων στην άδεια κυκλοφορίας, χωρίς την έκδοση νέας άδειας από τις αρμόδιες αρχές, κατά παράβαση του άρθρου 89 του ν. 2696/1999 (ΚΟΚ)»

<sup>14</sup> Σύμφωνα με το έγγραφο της Διεύθυνση Τελών και Ειδικών Φορολογιών (υπ αριθμ. πρωτ. ΔΤΕΦ Β´ 1051842 ΕΞ 2013/22.03.2013) προκειμένου να γίνει οποιαδήποτε αλλαγή η οποία επηρεάζει τα στοιχεία της άδειας κυκλοφορίας των οχημάτων (όπως αλλαγή κινητήρα, μεταβίβαση κλπ) θα πρέπει υποχρεωτικά, καθόσον δεν προβλέπεται διαφορετική αντιμετώπιση από τις ισχύουσες διατάξεις, να γίνεται πρώτα άρση της ακινησίας, βάσει των στοιχείων του οχήματος που είναι καταχωρημένα στη Δ.Ο.Υ. κατά την ημερομηνία θέσης του σε ακινησία



διαμαρτυρήθηκαν στην Αρχή διότι δεν προβλέπεται η επιστροφή του τμήματος του αντιτίμου των τελών, που αντιστοιχεί στους μήνες κατά τους οποίους το όχημα ήταν εκτός κυκλοφορίας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη κατέστησε σαφές στους αναφερόμενους ότι βάσει του ισχύοντος νομοθετικού πλαίσιο οφείλουν να καταβάλουν ολόκληρο το ποσό των τελών –ακόμη και εάν κίνησαν το όχημά τους για μία μέρα εντός του έτους- διότι βάσει του άρθρου 36 του νόμου 2093/9215 αυτά οφείλονται για ολόκληρο το έτος, ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα κυκλοφορίας των οχημάτων.

Ωστόσο, η Αρχή εκτιμά ότι υφίσταται αντίφαση μεταξύ της διάταξης του άρθρου 12 του ν. 2367/53 που ορίζει ότι στα τέλη υπόκειται η κυκλοφορία των αυτοκινήτων, -και όχι η κυριότητα αυτών-, και της διάταξης του άρθρου 36 ν. 2093/92, που χαρακτηρίζει τα τέλη ως ετήσια και αδιαίρετα και προβλέπει ότι «... οφείλονται για ολόκληρο το έτος, ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα κυκλοφορίας τους εντός του έτους...». Διότι, εφόσον αυτό που υπόκειται στην φορολόγηση είναι η κυκλοφορία του οχήματος, λογικό είναι ότι κατά τον υπολογισμό των τελών, η Διοίκηση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της το διάστημα της πραγματικής κυκλοφορίας του οχήματος εντός του έτους.

Ας σημειωθεί δε ότι το διάστημα της κυκλοφορίας του οχήματος εντός του έτους λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του «τεκμαρτού εισοδήματος» από την κατοχή του αυτοκινήτου, το οποίο περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες κυριότητας ή κατοχής ή κυκλοφορίας του αυτοκινήτου<sup>16</sup>.

Στο παρελθόν προβλεπόταν ελάφρυνση σε ό,τι αφορά στα τέλη για τους φορολογούμενους οι οποίοι δεν είχαν κινήσει τα οχήματά τους για σημαντικό διάστημα εντός του έτους: Σύμφωνα με τροποποίηση του άρθρου 15 του νόμου 2367/53 από το άρθρο 17 του ν. 1326/83, «...Σε

---

<sup>15</sup> «...1. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις διατάξεις του άρθρ. 18 του Ν.2367/53 (ΦΕΚ 82 Α'), τα τέλη κυκλοφορίας στα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα, στις επιβατικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες ιδιωτικής χρήσης, στα τύπου JEEP αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό τους ως επιβατικών ή φορτηγών και στα επιβατικά ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα ιδιωτικής χρήσης (τροχόσπιτα) είναι ετήσια και αδιαίρετα και οφείλονται για ολόκληρο το έτος, ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα κυκλοφορίας τους εντός του έτους...»

<sup>16</sup> «...Η αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης, του οποίου κύριος ή κάτοχος είναι ανήλικο τέκνο, λογίζεται ως αντικειμενική δαπάνη του γονέα που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα και αν αυτός έχασε τη γονική μέριμνα, του άλλου γονέα. Αν αποκτηθεί ή μεταβιβασθεί με οποιοδήποτε τρόπο επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης κατά τη διάρκεια του έτους, η αντικειμενική δαπάνη περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες κυριότητας ή κατοχής του αυτοκινήτου. Διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) ημέρες λογίζεται ως ολόκληρος μήνας. Τα ίδια εφαρμόζονται και σε περίπτωση ακινησίας ή ολοκληρωτικής καταστροφής του αυτοκινήτου από οποιαδήποτε αιτία...» (Άρθρο 31 του Ν. 4172/13 (ΦΕΚ 167 Α/23-7-2013))

περίπτωση ακινησίας του αυτοκινήτου ολόκληρο το ημερολογιακό τρίμηνο, δεν οφείλονται τέλη κυκλοφορίας για το τρίμηνο αυτό..»<sup>17</sup> Η διάταξη αυτή καταργήθηκε, καθώς με την παράγραφο 7 του άρθρου 36 του νόμου 2093/92 έπαυσε να ισχύει κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά θέματα που ρυθμίζονται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Ωστόσο, προσφάτως έχει διαφανεί βούληση να μεταστραφεί η στάση αυτή απέναντι στην «ετήσια και αδιαίρετη» χρέωση των τελών κυκλοφορίας: Κατά τα έτη 2014<sup>18</sup> και 2015<sup>19</sup>, θεσπίστηκαν νομοθετικές ρυθμίσεις που προβλέπουν αναλογική καταβολή τελών κυκλοφορίας ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών έπειτα από άρση ακινησίας. Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις αυτές, κατά την άρση καταβάλλονται αναλογικά τέλη κυκλοφορίας για τους μήνες που απομένουν μέχρι τη λήξη του έτους, συμπεριλαμβανομένου του μήνα της άρσης της ακινησίας.

Η Αρχή θεωρεί ότι η ρύθμιση εισάγει άνιση μεταχείριση καθώς περιορίζεται σε έκπτωση τμήματος των τελών κυκλοφορίας μόνο κατά την άρση της ακινησίας, ενώ σε περιπτώσεις διαγραφής ή δήλωσης ακινησίας εντός του έτους, εξακολουθεί να καταβάλλεται ολόκληρο το ποσό των τελών. Έτσι πολίτες που θέτουν το όχημα τους σε κυκλοφορία για ισόχρονο διάστημα εντός του έτους υποβάλλονται σε διαφορετική φορολόγηση. Ως εκ τούτου, το άρθρο 17 του ν. 1326/83 ρύθμιζε ορθότερα το ζήτημα της επιβολής τελών σε σχέση με τους μήνες κυκλοφορίας του οχήματος εντός του έτους,

---

<sup>17</sup> «...1. Τα τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων είναι ετήσια και ορίζονται, για κάθε κατηγορία, ως εξής:...3. Τα τέλη κυκλοφορίας της παρ. 1 είναι αδιαίρετα και οφείλονται για ολόκληρο το έτος. Αν το αυτοκίνητο τεθεί σε κυκλοφορία το δεύτερο εξάμηνο, οφείλεται το 50% των τελών κυκλοφορίας. Σε περίπτωση ακινησίας του αυτοκινήτου ολόκληρο το ημερολογιακό τρίμηνο, δεν οφείλονται τέλη κυκλοφορίας για το τρίμηνο αυτό. Η τελευταία αυτή εξαίρεση ισχύει για όλα τα οχήματα της παρ. 1 εκτός από τα επιβατικά ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα (τροχόσπιτα) ιδιωτικής χρήσης. (τροποποίηση του άρθρου 15 του ν. 2367/53 από την παρ. 1 άρθ. 17 Ν. 1326/1983 ΦΕΚ από το άρθρο 15 του ν. 2367/53

<sup>18</sup> «Εξαιρετικά, σε περίπτωση άρσης ακινησίας οχήματος, αυτοκινήτου ή μοτοσυκλέτας ιδιωτικής χρήσης του πρώτου εδαφίου της παρούσας, εντός του έτους 2014, τα τέλη κυκλοφορίας του έτους αυτού καταβάλλονται αναλογικά για τους υπόλοιπους μήνες μέχρι το τέλος του έτους, συμπεριλαμβανομένου του μήνα της άρσης της ακινησίας και πριν την άρση ακινησίας. Με πράξη της αρμόδιας υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης διαπιστώνεται το οφειλόμενο ποσό με βάση την ακριβή ημερομηνία της άρσης ακινησίας και τίθεται εκ νέου σε κυκλοφορία το όχημα.» - Προσθήκη του εδαφίου στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 36 του νόμου Ν. 2093/92 (ΦΕΚ 181 Α'/25-11-1992) με την παρ. 4 του άρθρου 33 του νόμου 4258/14 (ΦΕΚ-94 Α/14-4)

<sup>19</sup> «Εξαιρετικά, σε περίπτωση άρσης ακινησίας οχήματος, αυτοκινήτου ή μοτοσυκλέτας ιδιωτικής χρήσης, του πρώτου εδαφίου της παρούσας εντός του έτους 2015, τα τέλη κυκλοφορίας του έτους αυτού καταβάλλονται πριν την άρση ακινησίας αναλογικά, για τους υπόλοιπους μήνες μέχρι το τέλος του έτους, συμπεριλαμβανομένου του μήνα της άρσης της ακινησίας.»

**Ενόψει των ανωτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη προτείνει την «αναλογική» επιβολή των τελών κυκλοφορίας ανάλογα με τους μήνες ή ενδεχομένως τα τρίμηνα κυκλοφορίας εντός του έτους.**

#### **4. Μη αποδοχή δήλωσης ακινησίας με την κατάθεση αδειας κυκλοφορίας με την ένδειξη «όχι για κυκλοφορία»**

Πολίτες αναφέρουν ότι κληρονόμησαν επιβατικά οχήματα ευρισκόμενα ήδη σε καθεστώς ακινησίας (κάποια μάλιστα λόγω μηχανολογικών βλαβών) και τα οποία δεν είχαν πρόθεση να κυκλοφορήσουν. Δεδομένου ότι για γίνει η μεταβίβαση, έπρεπε υποχρεωτικά να προηγηθεί άρση της ακινησίας, οι αναφερόμενοι αναγκάστηκαν να καταβάλουν τα τέλη κυκλοφορίας του έτους άρσης και να παραλάβουν τα στοιχεία κυκλοφορίας των επιβατικών από τις οικονομικές υπηρεσίες. Οι αρμόδιες Διευθύνσεις Μεταφορών στις οποίες απευθύνθηκαν, τους ενημέρωσαν ότι στο πλαίσιο της μεταβίβασης θα πρέπει να κατατεθεί υποχρεωτικά ισχύον δελτίο τεχνικού ελέγχου<sup>20</sup>. Επειδή δεν ετίθετο ζήτημα επισκευής των οχημάτων, αλλά πρόθεση των νέων κυριών ήταν να τα διατηρήσουν σε ακινησία, ως αποδεικτικό διεκπεραίωσης της διαδικασίας μεταβίβασης, αντί της νέας άδειας οι πολίτες παρέλαβαν έγγραφο με την ένδειξη «ΟΧΙ ΓΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ» και οι πινακίδες κρατήθηκαν από τις Διευθύνσεις Μεταφορών<sup>21</sup>. Εντούτοις, πληροφορήθηκαν από τις οικονομικές υπηρεσίες ότι σύμφωνα με οδηγίες της Διεύθυνσης Τελών και Ειδικών Φορολογιών του Υπουργείου Οικονομικών (ΔΤΕΦ Β' 1051842 ΕΞ 2013/22.03.2013)<sup>22</sup> οι έγγραφες βεβαιώσεις περί της κατάθεσης πινακίδων και τα έντυπα αδειών

<sup>20</sup> «...1. Κατά τη μεταβίβαση ενάριθμων επιβατικών ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτων οχημάτων, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, θα κατατίθεται, υποχρεωτικά, ισχύον δελτίο τεχνικού ελέγχου, από ΚΤΕΟ...» (Αριθμ. Α-οικ. 68631/5717/08, ΦΕΚ 4 Β/9-1-2008) :

<sup>21</sup> «...4. Παρέχεται η δυνατότητα στις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειών της χώρας να εκδίδουν άδειες "ΟΧΙ ΓΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ" στα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα και στις μοτοσικλέτες, λόγω μεταβίβασης, εφόσον παράλληλα με τα λοιπά δικαιολογητικά, δεν κατατίθεται ισχύον δελτίο τεχνικού ελέγχου από ΚΤΕΟ. Σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης χωρίς την προσκόμιση του ισχύοντος δελτίου τεχνικού ελέγχου από ΚΤΕΟ, οι πινακίδες κυκλοφορίας θα κατατίθενται στις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών και θα επαναχορηγούνται μαζί με το έντυπο άδειας κυκλοφορίας με την προσκόμιση του ισχύοντος δελτίου τεχνικού ελέγχου ΚΤΕΟ και αφού αφαιρεθεί η παρατήρηση "ΟΧΙ ΓΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ"...» οικ. Α36348/3425/13 (ΦΕΚ 2224 Β/10-9-2013).

<sup>22</sup> : «...οι έγγραφες βεβαιώσεις του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων περί της κατάθεσης πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας ΕΙΧ αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών στις Υπηρεσίες του, για λόγους μεταβίβασης τους καθώς επίσης και τα χορηγούμενα από αυτά έντυπα αδειών κυκλοφορίας για τα ίδια οχήματα με την ένδειξη «ΟΧΙ ΓΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ», δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά ως δικαιολογητικά από τους προϊσταμένους των αρμόδιων κατά περίπτωση Δ.Ο.Υ. για τη θέση των εν λόγω οχημάτων σε κατάσταση εκούσιας ακινησίας, κατά ρητή διατύπωση των προαναφερομένων διατάξεων στην παρ. 1 του παρόντος, αλλά ούτε και σε κατάσταση αναγκαστικής ακινησίας, δεδομένου ότι δεν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, κλοπής ή υπεξαίρεσής τους...».

κυκλοφορίας με την ένδειξη «ΟΧΙ ΓΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ» δεν γίνονται αποδεκτά για την θέση των οχημάτων σε ακινησία. Οι πολίτες εξέφρασαν έντονη δυσαρέσκεια διότι όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν, «η Διοίκηση τους υποχρεώνει να επισκευάσουν το επιβατικά τους και να τα υποβάλουν στην διαδικασία τεχνικού ελέγχου προκειμένου να τα θέσουν στη συνέχεια σε ακινησία».

Ο Συνήγορος του Πολίτη, σε έγγραφο του (αρ. πρωτ. 178863/1889/14.01.2014) προς τη ΔΤ & ΕΦ εξέφρασε την άποψη ότι το περιεχόμενο της ανωτέρω εγκυκλίου δεν συνάδει με το πνεύμα των διατάξεων του άρθρου 22 του νόμου 2367/1953 και δεν εξυπηρετεί τον σκοπό για τον οποία προβλέφθηκε η διαδικασία της ακινησίας, δεδομένου ότι ο νομοθέτης προέβλεψε την έκπτωση τελών κυκλοφορίας λόγω αναγκαστικής ακινησίας προκειμένου να ρυθμίσει μεταξύ άλλων περιπτώσεις όπου το όχημα παραμένει εκ των πραγμάτων ακινητοποιημένο αλλά για κάποιους λόγους ο φορολογούμενος αδυνατεί να παραδώσει τα στοιχεία κυκλοφορίας αυτού στον οικονομικό έφορο. Επίσης, έρχεται σε αντίθεση με άλλα νομοθετήματα και εγκυκλίους της υπηρεσίας περί του ζητήματος της αναγκαστικής ακινησίας<sup>23 24</sup> .

Η Διεύθυνση Τελών & Ειδικών Φορολογιών απήντησε (Δ.ΤΕΦ Β 1042177 ΕΞ 07/03/2014) ότι η υπό εξέταση περίπτωση δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή αφαίρεσης των στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος από δημόσια αρχή, ώστε να ενταχθεί στις διατάξεις περί αναγκαστικής ακινησίας. Για αυτό το λόγο έκρινε ότι δεν συντρέχουν λόγοι επανεξέτασης των θέσεων της για το θέμα αυτό.

Ο Συνήγορος του Πολίτη εμμένει στην άποψη του ότι **η επίμαχη εγκύκλιος στερείται νομιμότητας και αντιβαίνει ευθέως στις διατάξεις του νόμου 2367/53** διότι η Διοίκηση θεωρεί ως «εν κινήσει» και χρεώνει με τέλη κυκλοφορίας οχήματα (α) για τα οποία δεν έχει

<sup>23</sup> «...Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6 του άρθρου 22 του ν. 2367 (ΦΕΚ 82 Α) προκειμένου περί αυτοκινήτων οχημάτων γενικών, η υποχρέωση της προμήθειας του ειδικού σήματος τελών κυκλοφορίας δεν υφίσταται εφόσον αυτά έχουν τεθεί σε καθεστώς εκούσιας ακινησίας... ή σε καθεστώς αναγκαστικής ακινησίας, λόγω κλοπής ή υπεξαίρεσης του οχήματος ή και στην περίπτωση της αφαίρεσης των στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος (άδειας και πινακίδων κυκλοφορίας) από δημόσια αρχή.» ( απάντηση προς την Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Διεύθυνσης Τελών και Ειδικών Φορολογιών με αρ. πρωτ. Δ.ΤΕΦ Β'1165734/ΕΞ 2010 ),

<sup>24</sup> «...η δευτέρα περίπτωσης αδυναμίας τηρήσεως της νομίμου διαδικασίας συντρέχει όταν απρόβλεπτον γεγονός, οφειλόμενο εις ανωτέραν βίαν, καθιστά αδύνατον την εμπρόθεσμον υποβολήν δηλώσεων υπό του κατόχου...[...] η δευτέρα περίπτωσης αδυναμίας τηρήσεως της νομίμου διαδικασίας συντρέχει α/ όταν τα στοιχεία κυκλοφορίας του αυτοκινήτου (άδεια και πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας) δεν ευρίσκονται εις χείρας του κατόχου είτε λόγω απώλειας των εξ ανωτέρας βίας (πυρκαϊά), είτε λόγω αφαιρέσεως των υπό δημοσίας Αρχής εξ οιασδήποτε αιτίας...». (Μ 7381/446 /ΠΟΛ194/08.11.1965)

εισέτι εκδώσει το νομιμοποιητικό για την κυκλοφορία τους έγγραφο ήτοι την άδεια κυκλοφορίας και (β) φυλάσσει στο αρχείο της τα στοιχεία κυκλοφορίας αυτών.

**Ο Συνήγορος του Πολίτη προτείνει τροποποίηση του περιεχόμενου της εγκυκλίου ΔΤΕΦ Β' 1051842 ΕΞ 2013/22.03.2013 του Υπουργείου Οικονομικών και αποδοχή των αδειών κυκλοφορίας με την ένδειξη «ΟΧΙ ΓΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ» και του αποδεικτικού παραλαβής των πινακίδων κυκλοφορίας από τη Διεύθυνση Μεταφορών για τη δήλωση αναγκαστικής ακινησίας.**

## **5. Φορολογική διάκριση κατά τον υπολογισμό του ύψους τελών κυκλοφορίας**

Πολίτες διαμαρτυρήθηκαν για την ισχύουσα διάκριση των επιβατικών οχημάτων ανάλογα με την ημερομηνία της ταξινόμησής τους στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το ισχύον σύστημα επιβολής τελών κυκλοφορίας (άρθρο 35 του νόμου 3986/11), τα τέλη για τα επιβατικά αυτοκίνητα που ταξινομήθηκαν στην Ελλάδα μετά την 1-11-2010 υπολογίζονται ανάλογα με τις εκπομπές CO<sup>2</sup> ενώ για αυτά που ταξινομήθηκαν πριν τη συγκεκριμένη ημερομηνία, υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα. Οι πολίτες που αναφέρθηκαν στην Αρχή είναι ιδιοκτήτες επιβατικών νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας τα οποία ταξινομήθηκαν στη χώρα μας πριν την 01/11/2010 και φορολογούνται με βάση τον κυβισμό του κινητήρα τους. Οι πολίτες θεωρούν ότι υφίστανται άνιση μεταχείριση διότι οχήματα ίδιου τύπου που ταξινομήθηκαν κάποιους μήνες μεταγενέστερα από τα δικά τους και φορολογούνται με βάση τις εκπομπές CO<sub>2</sub>, υπόκεινται σε χαμηλότερου ύψους τέλη κυκλοφορίας. Περαιτέρω, με βάση το ισχύον σύστημα, οχήματα παλαιάς τεχνολογίας που ταξινομήθηκαν στην Ελλάδα μετά την 01/11/2010, ενώ έχουν κυκλοφορήσει για αρκετά έτη κυκλοφορίας στο εξωτερικό, φορολογούνται με βάση τις εκπομπές ρύπων.

Ο Συνήγορος του Πολίτη δήλωσε στους αναφερόμενους ότι σε κάθε περίπτωση υποχρεούνται να καταβάλουν το ύψος των τελών κυκλοφορίας που προβλέπει ο νόμος για την κατηγορία του αυτοκινήτου τους. Ωστόσο, μετά την διερεύνηση του θέματος από την Αρχή πρόκυψε το εξής ζήτημα:

Σε σχετικού περιεχομένου ερώτημα υποβληθέν τον Ιανουάριο του 2012 (ΓΚΕ 1006625 ΕΞ 2012/344) το γραφείο κοινοβουλευτικού ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών απήντησε ως εξής: *«Η εισαγωγή του κριτηρίου των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας των επιβατικών αυτοκινήτων έγινε με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 17 του ν. 3888/2010... Οι διατάξεις αυτές βρίσκονται σε εναρμόνιση με την αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι «ο ρυπαίνων πληρώνει»... Λόγω της έλλειψης αξιόπιστων μηχανογραφικών στοιχείων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για το*

*σύνολο του στόλου των οχημάτων και κατόπιν προτάσεων από τις παραγωγικές τάξεις, αποφασίστηκε όλα τα αυτοκίνητα που είχαν ταξινομηθεί στην Ελλάδα έως την 31-10-2010, να φορολογούνται βάσει του κυλινδρισμού του κινητήρα τους...»*

Όμως η Διοίκηση έχει ήδη καθορίσει λεπτομερώς διαδικασία για τον προσδιορισμό των εκπομπών CO<sub>2</sub> ακόμη και όταν οι εκπομπές του αερίου δεν αναφέρονται επί της αδείας κυκλοφορίας (θέση V7). Έτσι, για τις περιπτώσεις μεταχειρισμένων επιβατικών οχημάτων που ταξινομήθηκαν στην Ελλάδα μετά την 01.11.2010, στα οποία επιβάλλονται τέλη ανάλογα με τις εκπομπές CO<sub>2</sub>, οι τιμές του καυσαερίου δύνανται να ληφθούν από το πιστοποιητικό συμμόρφωσης ή το Δελτίο Κοινοποίησης Έγκρισης Τύπου. Εάν τα οχήματα στερούνται των ως άνω εγγράφων, για τον υπολογισμό των τελών λαμβάνεται υπόψη σχετική βεβαίωση από τις αρμόδιες υπηρεσίες Μεταφορών & Επικοινωνιών, είτε πιστοποιητικό καυσαερίων επί των οποίων αναγράφονται οι τιμές CO<sub>2</sub>. (ΠΟΛ1170/2010)<sup>25</sup>. Επομένως, η επιβολή τελών κυκλοφορίας σε επιβατικά που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα πριν την 01/11/2010 με βάση τις εκπομπές CO<sub>2</sub> είναι –τουλάχιστον σε κάποιες περιπτώσεις- εφικτή.

**Η Αρχή προτείνει την επανεξέταση του τρόπου υπολογισμού των τελών κυκλοφορίας, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους φορολογούμενους με οχήματα που κυκλοφόρησαν πριν την 1/11/2010 να καταβάλουν τα τέλη με βάση τους ρύπους, μετά από σχετική δήλωσή τους προς τη φορολογική διοίκηση, με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σε ό,τι αφορά στις εκπομπές CO<sub>2</sub>. Με αυτό τον τρόπο θα διασφαλίζεται τόσο η ίση μεταχείριση των πολιτών αλλά και θα ελαφρύνονται οικονομικά οι κάτοχοι οχημάτων που δεν ρυπαίνουν το περιβάλλον.**

## **6. Μετατροπή βενζινοκίνητων σε υγραεριοκίνητα**

Η Αρχή δέχθηκε αναφορές από ιδιοκτήτες οχημάτων, οι οποίοι μετέτρεψαν τα οχήματά τους από βενζινοκίνητα σε υγραεριοκίνητα (χρήση του LPG<sup>26</sup> ως εναλλακτικού καυσίμου). Οι αναφερόμενοι διαμαρτύρονται διότι τα οχήματα αυτά, παρότι τόσο ο έλεγχος για την χορήγηση κάρτας ελέγχου καυσαερίων αλλά και ο σχετικός έλεγχος των ΚΤΕΟ, δίνουν πολύ χαμηλές εκπομπές CO<sub>2</sub>, εν τούτοις εξακολουθούν να καταβάλλουν κανονικά τέλη κυκλοφορίας, ως απλώς βενζινοκίνητα οχήματα.

<sup>25</sup> ΥΠ.ΟΙΚ. ΠΟΛ.1170/30-11-10 : Συμπληρωματικές οδηγίες για τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται στα επιβατικά αυτοκίνητα οχήματα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3888/2010.

<sup>26</sup> Liquefied Petroleum Gas

Ο ΣτΠ απευθύνθηκε τόσο προς το Υπουργείο Οικονομικών, Διεύθυνση Τελών και Ειδικών Φορολογιών, όσο και προς το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Διεύθυνση Τεχνολογίας Οχημάτων (α.π. 184241/28197/27.05.2014 & 184241/45825/12.09.2014), ζητώντας να εξετασθεί το ενδεχόμενο επιβολής στα οχήματα αυτά, τελών κυκλοφορίας ανάλογα με την εκπομπή CO<sub>2</sub>. Ο ΣτΠ επιχειρηματολόγησε ότι τα θέματα αυτά ρυθμίζονται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/96/ΕΚ «σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας». Στην σκέψη 22 του Προοιμίου της Οδηγίας αναφέρεται ότι τα ενεργειακά προϊόντα υπάγονται ουσιαστικά σε κοινοτικό πλαίσιο, όταν χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης ή ως καύσιμα κινητήρων. Περαιτέρω, στο άρθρο 15, § 1 (θ) αναφέρεται ότι τα κράτη-μέλη μπορούν να παρέχουν πλήρεις ή μερικές απαλλαγές ή μειώσεις του επιπέδου φορολογίας στο φυσικό αέριο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται ως προωθητικά. Στα περισσότερα κράτη της ΕΕ τα τέλη κυκλοφορίας των οχημάτων που χρησιμοποιούν το LPG ως καύσιμο, είναι σημαντικά χαμηλότερα αυτών της βενζίνης, ακριβώς λόγω των περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων του καυσίμου.

Οι προτάσεις του ΣτΠ δεν έγιναν αποδεκτές από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Η Διεύθυνση Τεχνολογίας Οχημάτων του ΥΠΟΜΕΔΙ εξέφρασε την άποψη ότι η μέτρηση CO<sub>2</sub> κατά την διενέργεια τεχνικού ελέγχου στα ΚΤΕΟ πραγματοποιείται με διαφορετική μέθοδο από την αντίστοιχη για τον καθορισμό των εκπομπών κατά την έγκριση τύπου του οχήματος, και ως εκ τούτου τα αποτελέσματα δεν είναι συγκρίσιμα. Επιπλέον, με βάση τα στοιχεία από τα οχήματα που φέρουν εκ κατασκευής σύστημα υγραεριοκίνησης και την διεθνή βιβλιογραφία για το θέμα, η μείωση των εκπομπών CO<sub>2</sub> κατά την εναλλαγή του καυσίμου από βενζίνη σε LPG, είναι κατά μέσο όρο 5-8%. Επιπλέον, οι μετρήσεις πραγματοποιούνται σε διαπιστευμένα εργαστήρια με ειδικό εξοπλισμό και αυστηρά καθορισμένη διαδικασία, η λειτουργία και συντήρηση των οποίων έχει μεγάλο κόστος και δεν υφίστανται στη χώρα μας, συνεπώς, δεν υπάρχει δυνατότητα καθορισμού της εκπομπής ρύπων των συγκεκριμένων οχημάτων μετά την μετατροπή.

Σε συνέχεια της απάντησης του ΥΠΟΜΕΔΙ, το Υπουργείο Οικονομικών ανέφερε ότι, εφόσον εκ του αρμοδίου Υπουργείου είναι αδύνατος ο καθορισμός των ρύπων στην περίπτωση της εκ των υστέρων τοποθέτησης συστήματος κίνησης με LPG, δεν υπάρχει και από το ΥΠΟΙΚ δυνατότητα για διαφοροποίηση του τρόπου φορολογικής αντιμετώπισης των οχημάτων αυτών.

## 7. Απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας λόγω αναπηρίας

Πολίτης που αναφέρθηκε στην Αρχή δικαιούται, λόγω αναπηρίας του, ατελή εισαγωγή και απαλλαγή από την καταβολή τελών κυκλοφορίας για αυτοκίνητο κυβισμού μέχρι και 1650 cc<sup>27</sup>. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του, υπάλληλος οικονομικής υπηρεσίας τον πληροφόρησε εσφαλμένα ότι σε περίπτωση εισαγωγής οχήματος υψηλότερου κυβισμού, θα κατάβαλε ως τέλη κυκλοφορίας και ταξινόμησης, ποσό που αντιστοιχεί στα υπερβάλλοντα κυβικά από αυτά για τα οποία δικαιούται την απαλλαγή. Παρέλαβε λοιπόν αυτοκίνητο μεγαλύτερου κυβισμού και κατέβαλε ποσοστό 30% του αναλογούντος στα αυτοκίνητα αυτά ακέραιου συντελεστή τέλους ταξινόμησης, όπως προβλέπει το άρθρο 16 του νόμου 2753/99. Κλήθηκε όμως να καταβάλει το σύνολο των τελών κυκλοφορίας που αντιστοιχούν στο όχημα, χωρίς να του αναγνωρίζεται έκπτωση λόγω της αναπηρίας του. Δεδομένου ότι δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί στο φορολογικό βάρος, έθεσε το όχημα σε ακινησία.

Ο Συνήγορος του Πολίτη σε έγγραφο του, παρέθεσε στον αναφερόμενο τις διατάξεις από τις οποίες προκύπτει ότι η πληροφόρηση που δέχθηκε ήταν ορθή μόνο σε ό,τι αφορά τα τέλη ταξινόμησης και όχι τα τέλη κυκλοφορίας: Ο νομοθέτης έχει μεριμνήσει με το άρθρο 16 του νόμου 2753/99 για την απαλλαγή τμήματος του τέλους ταξινόμησης για τις περιπτώσεις αναπήρων που εισήγαγαν αυτοκίνητα υψηλότερου κυβισμού από αυτά που δικαιούνται<sup>28</sup>. Δεν υπάρχει αντίστοιχη νομοθετική πρόβλεψη για τα τέλη κυκλοφορίας, με συνέπεια οι ιδιοκτήτες των οχημάτων αυτών να οφείλουν τα τέλη κυκλοφορίας καθ' ολοκληρίαν. Μάλιστα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με τη γνωμοδότηση 486/01, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υφυπουργό Οικονομικών (ΠΟΛ 1205/24.08.2001),

---

<sup>27</sup> «...Απαλλάσσονται των υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων δασμών και λοιπών φόρων, εισφορών, δικαιωμάτων και τελών, των τελών χαρτοσήμου, ως και του ειδικού φόρου καταναλώσεως των εισπραττομένων κατά την εκ του εξωτερικού εισαγωγήν, **των τελών κυκλοφορίας**, ως και του εφ' άπαξ προσθέτου ειδικού τέλους, τα δι'αναπήρους πολέμου αξιωματικούς και οπλίτας προοριζόμενα: α) Επιβατικά αυτοκίνητα, της δασμολογικής κλάσεως 87.02.A2, των οποίων ο **κυλινδρισμός του κινητήρος δεν υπερβαίνει τα 1.650 κυβικά εκατοστά**...2. Κατ' εξαίρεσιν, τα δια τους παραπληγικούς αναπήρους και τους αναπήρους με αναπηρίαν 100% προοριζόμενα επιβατικά αυτοκίνητα, δύναται να έχουν κυλινδρισμόν κινητήρος ανώτερον των 1650 κυβικών εκατοστών. Εις ειδικάς περιπτώσεις, καθ'ας η φύσις της αναπηρίας και η τοποθέτησις του βοηθητικού συστήματος οδηγήσεως απαιτούν αυτοκίνητα μείζονος χώρου των τοιούτων των 1650 κυβικών εκατοστών, κατά την γνώμην της Ανωτάτης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής, τα εισαγόμενα αυτοκίνητα δύναται να είναι κυλινδρισμού κινητήρος μέχρι 2000 κυβικά εκατοστά.

<sup>28</sup> «...6. Οι ανάπηροι Έλληνες πολίτες που απαλλάσσονται από την καταβολή του τέλους ταξινόμησης για επιβατικό αυτοκίνητο μέχρι 1.650 κυβικά εκατοστά ή μέχρι 2.000 κυβικά εκατοστά, κατά περίπτωση, με βάση τις ισχύουσες διατάξεις, μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο μεγαλύτερου κυβισμού, με την καταβολή ποσοστού 30% για τα πάνω από 1.650 κυβικά εκατοστά και μέχρι 2.000 κυβικά εκατοστά και 58% για τα πάνω από 2.000 κυβικά εκατοστά αυτοκίνητα, του αναλογούντος στα αυτοκίνητα αυτά ακέραιου συντελεστή τέλους ταξινόμησης...».



απεφάνθη ότι οι ανάπηροι που παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο μεγαλύτερου κυβισμού από αυτόν για τον οποίο δικαιούνται απαλλαγής, καταβάλουν μειωμένο τέλος ταξινόμησης αλλά δεν απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας. Σύμφωνα με το σκεπτικό της γνωμοδότησης, το άρθρο 19 του ν. 2753/99 αναφέρεται ρητά σε τέλη ταξινόμησης και οι φορολογικές διατάξεις ερμηνεύονται κατά το γράμμα του νόμου και δεν επιδέχονται διασταλτική ερμηνεία ούτε τυγχάνουν αναλογικής εφαρμογής.

Κατά την άποψη της Αρχής, το άρθρο 1 του νόμου 490/1976 έχει θεσπιστεί με στόχο τη διευκόλυνση πολιτών που λόγω των προβλημάτων υγείας που αντιμετωπίζουν, υφίστανται αυξημένα οικονομικά βάρη. Όμως ένας μεγάλος αριθμός αυτών δεν δύναται να υπαχθεί στις ευεργετικές διατάξεις του νόμου με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετείται πλήρως ο σκοπός του νομοθέτη.

**Πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη είναι να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση, βάσει της οποίας οι ανάπηροι ιδιοκτήτες αυτοκινήτων με κυβισμό που υπερβαίνει αυτόν για τον οποίο δικαιούνται απαλλαγής να καταβάλουν τα τέλη κυκλοφορίας που αντιστοιχούν στο ποσοστό της υπέρβασης, όπως συμβαίνει με τα τέλη ταξινόμησης .**

## **8. Καθυστερήσεις στην έκδοση της βεβαίωσης ΚΕΠΑ**

Αντικείμενο αναφορών απετέλεσε η καθυστέρηση των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας στην έκδοση γνωματεύσεων πιστοποίησης αναπηρίας που κατατίθενται μαζί με τις αιτήσεις για απαλλαγή τελών κυκλοφορίας<sup>29</sup>.

Πολίτης κατέθεσε στην αρμόδια ΔΟΥ αίτηση απαλλαγής από τέλη κυκλοφορίας, λόγω αναπηρίας στο τέλος του έτους, λίγο πριν την λήξη της προθεσμίας καταβολής, διότι τότε παρέλαβε τη γνωμάτευση των ΚΕΠΑ. Όταν έλαβε την έγγραφη αρνητική απάντηση της υπηρεσίας, τα τέλη είχαν πλέον επιβαρυνθεί με πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής. Ο Συνήγορος του Πολίτη κάλεσε την υπηρεσία (αρ. πρωτ. 179805/6263/05.02.2014) να απαλλάξει τον πολίτη από το πρόστιμο διότι σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ε7 του Ν. 4093/12, η επιβολή

<sup>29</sup> «...2. Για τη χορήγηση της απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας κατατίθενται στην αρμόδια ΔΟΥ τα ακόλουθα δικαιολογητικά: α) Αίτηση, με την οποία ζητείται η απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας βάσει των διατάξεων του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 (166 Α'), όπως ισχύει. β) Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/86, με την οποία ο ενδιαφερόμενος δηλώνει ότι δεν έχει προσφύγει στη Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή των ΚΕ.Π.Α.γ) Γνωμάτευση Πιστοποίησης Αναπηρίας από Πρωτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή των ΚΕ.Π.Α.δ) Ιατρική βεβαίωση του ΚΕ.Π.Α. αναφορικά με αποτελέσματα εξέτασης ατόμου με αναπηρία για τη χορήγηση της απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας δυνάμει του άρθρου 16 του ν. 1798/88...» (άρθρο 3 Αριθμ. Δ18Α/5038645/ΕΞ2013/13, ΦΕΚ – 2774 Β 2013):

του προϋποθέτει **υπαιτιότητα του φορολογούμενου** η οποία δεν υφίστατο, εφόσον ο πολίτης πληροφορήθηκε για την φορολογική του υποχρέωση μετά την εκπνοή της καταληκτικής προθεσμίας πληρωμής των τελών. Σε ανταπόκριση του εγγράφου της Αρχής, η υπηρεσία **απεδέχθη την απαλλαγή του πολίτη από το πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής**

Ομοίως, αναφερόμενος υπέβαλε αίτημα στην οικονομική υπηρεσία στις 22/12/2014, ημερομηνία κατά την οποία του χορηγήθηκε η απαιτούμενη βεβαίωση των ΚΕΠΑ περί πιστοποίησης του βαθμού αναπηρίας του. Δεν έχει λάβει ακόμη έγγραφη απάντηση στο αίτημά του και τα τέλη έχουν ήδη επιβαρυνθεί με πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής. Η διερεύνηση αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί από την Αρχή.

Επίσης, στις αρχές του έτους 2014, πολίτης απευθύνθηκε στην Αρχή διότι ενώ, κατά την άποψη της, δικαιούτο απαλλαγής τελών κυκλοφορίας- καλείτο να καταβάλει τα τέλη του συγκεκριμένου έτους, προσαυξημένα με πρόστιμο. Δεδομένου ότι δεν είχε κληθεί να εξεταστεί από την υγειονομική επιτροπή των ΚΕΠΑ εντός του 2013, αδυνατούσε να προσκομίσει στη φορολογική αρχή τη σχετική βεβαίωση. Το ζήτημα στην συγκεκριμένη περίπτωση επιλύθηκε με το νόμο 4254/14, ο οποίος έλαβε υπόψη του τις καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν στην έκδοση των βεβαιώσεων των ΚΕΠΑ και προέβλεψε **εξαιρετικά για το έτος 2014 ότι** (α) γίνονται δεκτές αιτήσεις για την χορήγηση των απαλλαγών του άρθρου 1 του ν. 490/1976 εφόσον οι αιτούντες είχαν υποβάλει αίτημα παραπομπής στα ΚΕΠΑ εντός του 2013 ή στην ΑΣΥΕ εντός του 2014 (β) την καταβολή των τελών χωρίς πρόστιμο, σε περίπτωση που, συνεπεία της σχετικής ιατρικής βεβαίωσης του ΚΕ.Π.Α. ή της Α.Σ.Υ.Ε., οι αιτούντες δεν δικαιούνται απαλλαγής,

Διαπιστώνεται επομένως γενικότερο ζήτημα σε ό,τι αφορά τις αιτήσεις για απαλλαγή λόγω αναπηρίας σε περιπτώσεις όπου η απαιτούμενη βεβαίωση των ΚΕΠΑ εκδίδεται κατά τα τέλη του έτους. Η φορολογική διοίκηση που καλείται να εξετάσει το αίτημα δεν δύναται να απαντήσει εγγράφως και αιτιολογημένα πριν την εκπνοή της καταληκτικής προθεσμίας πληρωμής τους, με αποτέλεσμα σε περιπτώσεις που τα τέλη τελικά οφείλονται, να επιβαρύνονται με πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής.

**Η Αρχή στην προκειμένη περίπτωση προτείνει την επέκταση της σχετικής διάταξης του νόμου 4254/14 και για τα επόμενα έτη και τη θεσμοθέτηση της απαλλαγής από το πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής σε περιπτώσεις που η αρνητική απάντηση της φορολογικής αρχής εκδίδεται μετά την καταληκτική προθεσμία καταβολής των τελών.**

## 9. Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων τύπου jeep

Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε αναφορές ιδιοκτητών φορτηγών οχημάτων που χρησιμοποιούνται ως επαγγελματικά, το ύψος των τελών κυκλοφορίας των οποίων τροποποιήθηκε αναδρομικά. Όπως προκύπτει από τις αναφορές, οι οικονομικές υπηρεσίες, μετά από έλεγχο, διαπίστωσαν ότι κατά τα παρελθόντα έτη τα οχήματα είχαν φορολογηθεί ως φορτηγά ενώ επρόκειτο για οχήματα τύπου «jeep». Δεδομένου ότι το ύψος των τελών που επιβάλλεται σε αυτοκίνητα αυτού του τύπου εξομοιώνεται με αυτό των επιβατικών (άρθρο 35 του νόμου 3986/11<sup>30</sup>, άρθρο 36 ν 2093/92<sup>31</sup>) οι ιδιοκτήτες τους κλήθηκαν να καταβάλουν ένα σημαντικό ποσό που αντιστοιχεί σε αναδρομική επιβολή της διαφοράς των τελών μεταξύ φορτηγού - επιβατικού .

Η Αρχή διερεύνησε το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο και τις οδηγίες που έχουν δοθεί από το Υπουργείο Οικονομικών και ενημέρωσε τους αναφερόμενους ως προς τις ενέργειες που πρέπει να προβούν προς τη Διοίκηση, ώστε τα οχήματά τους να φορολογηθούν σύμφωνα με την χρήση τους ως επαγγελματικά φορτηγά. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις ΠΟΛ 1149/10<sup>32</sup>, ΠΟΛ 1290/96<sup>33</sup>, 1064/93<sup>34</sup> εφόσον, ο κάτοχος

<sup>30</sup> «...«1. Τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται στα αυτοκίνητα οχήματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου με τις οποίες ορίζεται διαφορετικά και λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων της Οδηγίας 1999/62/ΕΚ ως προς τα βαρέα φορτηγά οχήματα, ορίζονται ως εξής: Α. Αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης. ...Επίσης περιλαμβάνονται και τα τύπου Jeep αυτοκίνητα, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό τους ως επιβατικών ή φορτηγών. γ) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες...» (άρθρο 35, 3986/11, ΦΕΚ 152 Α)

<sup>31</sup> «...2. Τα τέλη κυκλοφορίας των οχημάτων της προηγούμενης παραγράφου ορίζονται ως εξής: α) Ετήσια τέλη δραχμών είκοσι χιλιάδων (20.000) για: - Επιβατικά και τύπου JEEP ιδιωτικής χρήσης...» (άρθρο 36, νόμος 2093/92, ΦΕΚ 181 Α)

<sup>32</sup> «...Ειδικά, για τα τύπου JEEP φορτηγά Ι.Χ. αυτοκίνητα διευκρινίζονται τα εξής: Για τον υπολογισμό των ετήσιων τελών κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων της κατηγορίας αυτής, τα οχήματα αυτά εμπίπτουν στην έννοια των διατάξεων της περίπτωσης Α της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 3888/2010, ως αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης. Εφόσον, ο κάτοχος αυτοκινήτου της κατηγορίας αυτής αμφισβητεί την υποχρέωσή του για την καταβολή τελών κυκλοφορίας, ως επιβατικού αυτοκινήτου οχήματος και υποστηρίζει ότι, το αυτοκίνητο αυτό δεν είναι τύπου Jeep ή τούτο είναι φορτηγό ( επαγγελματικό ), , η αρμόδια Δ.Ο.Υ. θα αποφαινεται για το θέμα, εκδίδοντας και τη σχετική βεβαίωση, όπου απαιτείται και σε περίπτωση προσφυγής θα αποφαινεται τα διοικητικά δικαστήρια...» (ΣΧΕΤ.:1015436/147/Τ. & Ε.Φ./ ΠΟΛ.1048/7.2.1997). (ΥΠ.ΟΙΚ. ΠΟΛ.1149/27-10-10 : Διάθεση ειδικών σημάτων τελών κυκλοφορίας έτους 2011. Εφαρμογή διατάξεων άρθρου 17 ν. 3888/2010 (ΦΕΚ 175 Α'))

<sup>33</sup> «...Ειδικά για τα τύπου JEEP φορτηγά Ι.Χ. αυτοκίνητα διευκρινίζονται τα εξής: Για όσα από τα αυτοκίνητα αυτά αναγράφεται στην άδεια κυκλοφορίας η ένδειξη «τύπου JEEP», αρκεί αυτή για την υποχρέωση εφοδιασμού με το ειδικό σήμα. Εφόσον στην άδεια κυκλοφορίας τους δεν αναγράφεται τέτοια ένδειξη θα λαμβάνεται υπόψη η σχετική με το θέμα διαταγή 1025660/248/Α0012/πολ. 1064/16.2.94 της Δ/σης Φορολογίας Εισοδήματος (επισυνάπτεται στο παρόν) και ειδικότερα ο κοινοποιούμενος μ' αυτήν πίνακας, στον οποίο φαίνονται ενδεικτικά, αυτοκίνητα τύπου JEEP, που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά. Επισημαίνουμε, ότι δεν θεωρούνται τύπου JEEP τα Φ.Ι.Χ. στα οποία ο χώρος φορτώσεως αγαθών είναι εκ

αυτοκινήτου της κατηγορίας αυτής αμφισβητεί την υποχρέωσή του για την καταβολή τελών κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου και υποστηρίζει ότι το αυτοκίνητο αυτό δεν είναι τύπου Jeep ή είναι φορτηγό (επαγγελματικό), η αρμόδια Δ.Ο.Υ. θα αποφαινεται για το θέμα, εκδίδοντας και τη σχετική βεβαίωση, όπου απαιτείται, σε περίπτωση δε προσφυγής, θα αποφαινονται τα διοικητικά δικαστήρια. Στις εγκυκλίους αυτές, γίνεται κάποια προσπάθεια να προσδιοριστούν χαρακτηριστικά των οχημάτων τύπου jeep, λ.χ. στην ΠΟΛ 1290/96 αναφέρεται ότι δεν θεωρούνται τύπου JEEP τα Φ.Ι.Χ. στα οποία ο χώρος φορτώσεως αγαθών είναι εκ κατασκευής ξεχωριστός από τον χώρο καμπίνας οδήγησης και ανοικτός, πράγμα που αποδεικνύεται από την άδεια κυκλοφορίας. Μάλιστα στην εγκύκλιο 1064/93 παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος με αυτοκίνητα τύπου JEEP, που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά, τα οποία εξατομικεύονται με την αναφορά του «εργοστασίου και του τύπου».

Μάλιστα, το ζήτημα της κατάταξης και εν συνεχεία φορολόγησης των οχημάτων «τύπου jeep» έχει απασχολήσει και τις δικαστικές αρχές. Συγκεκριμένα, το ΣτΕ (ενδεικτικά 2778/04, 262/2007) απεφάνθη ότι **δεν προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία αντίστοιχη κατηγορία ταξινόμησης αυτοκινήτων ως τύπου «jeep»**. Επίσης, στην εγκύκλιο 1064/93 δεν αναφέρονται με παραπομπή σε κάποιο νομοθέτημα τεχνικά χαρακτηριστικά ή άλλα προσδιοριστικά στοιχεία των αυτοκινήτων τύπου JEEP. Τέλος, η φορολογική αρχή, και, σε περίπτωση αμφισβητήσεως, τα διοικητικά δικαστήρια οφείλουν να αιτιολογούν την κρίση τους ότι ένα αυτοκίνητο είναι ή δεν είναι τύπου jeep παραθέτοντας τα στοιχεία κατ' εκτίμηση των οποίων κατέληξαν στην ως άνω κρίση, η οποία εκφέρεται **πάντοτε ενόψει των κρατούντων στις συναλλαγές**. (ΣτΕ 2777/2004 7μ.)

Τέλος, η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. του Υπουργείου Οικονομικών, σε πρόσφατη εγκύκλιο της (αρ. πρωτ. ΔΔΘΤΟΚ Α 5006878 ΕΞ 2015/20.03.2015)<sup>35</sup> έδωσε οδηγίες για τη δασμολογική κατάταξη ορισμένων τύπων αυτοκινήτων, μεταξύ των οποίων και τα οχήματα τύπου

---

*κατασκευής ξεχωριστός από τον χώρο καμπίνας οδήγησης και ανοικτός, πράγμα που θα αποδεικνύεται από την άδεια κυκλοφορίας και εξακολουθεί να παραμένει ανοικτός (σχετ. τηλεγρ. διαταγή μας 1116871/9581/0014/14.9.1993). Διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση που κάτοχος φορτηγού Ι.Χ. αυτοκινήτου αμφισβητεί την υποχρέωση του για καταβολή τελών κυκλοφορίας με προμήθεια ειδικού σήματος, διότι υποστηρίζει ότι το αυτοκίνητο του δεν είναι τύπου JEEP, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. θα αποφαινεται, εκδίδοντας και τη σχετική βεβαίωση, όπου απαιτείται, για το θέμα, με βάση τα προαναφερόμενα στοιχεία και σε περίπτωση προσφυγής τα διοικητικά δικαστήρια...» (1120537/442/ΤΕΦ/ΠΟΛ.1290/96)*

<sup>34</sup> ΥΠ.ΟΙΚ. 1025660/248/Α0012/ΠΟΛ.1064/16.2.93 : Τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης με βάση την ιδιοκτησία ή την κατοχή αυτοκινήτου τύπου JEEP .....2. Οι παραπάνω διατάξεις εφαρμόζονται για όλα τα αυτοκίνητα τύπου JEEP ανεξάρτητα από κατηγορία (επιβατικά ή φορτηγά) , καθόσον δεν αναφέρεται κάποιος περιορισμός στα παραπάνω αυτοκίνητα με βάση την κατηγορία (επιβατικά , φορτηγά), στις διατάξεις αυτές... 5. Τέλος για τη ενημέρωσή σας, σας κοινοποιούμε πίνακα στον οποίο φαίνονται αυτοκίνητα τύπου JEEP που κυκλοφορούν στην Ελληνική Αγορά ...)

<sup>35</sup> Αρ. πρωτ.: ΔΔΘΤΟΚ Α 5006878 ΕΞ 2015/20.3.2015 Δασμολογική κατάταξη ορισμένων αυτοκινήτων οχημάτων

«jeep». Σύμφωνα με την εγκύκλιο, δεν υφίσταται εναρμονισμένος ορισμός των οχημάτων αυτής της κατηγορίας εντός της Ε.Ε. για σκοπούς δασμολογικής κατάταξης, ούτε και απαρίθμηση ή επεξήγηση των αντικειμενικών και τεχνικών χαρακτηριστικών αυτών. Στην εγκύκλιο παρατίθεται σειρά βασικών χαρακτηριστικών (λ.χ. «ογκοειδούς» και ενισχυμένης δομής, κατάλληλα για ανώμαλα εδάφη, ανοικτού ή κλειστού τύπου, μία ή περισσότερες σειρές καθισμάτων και ενιαίος σκελετός, μικρός ενιαίος ανοικτός ή κλειστός χώρος φόρτωσης, κ.ο.κ.) με σκοπό τόσο την διευκόλυνση των υπηρεσιών στην κατάταξή τους, όσο και την επακόλουθη επιβολή δασμολογικών επιβαρύνσεων, τέλους ταξινόμησης, φόρου πολυτελείας κ.λπ. Τα οχήματα αυτά κατατάσσονται στη δασμολογική κλάση «87.03» του Κοινού Δασμολογίου της Ε.Ε., ως αυτοκίνητα οχήματα που προορίζονται για τη μεταφορά προσώπων.

Από τα ανωτέρω καθίσταται εμφανές ότι δεν έχουν καθοριστεί πλήρως από τη φορολογική διοίκηση τα κριτήρια που χαρακτηρίζουν ένα όχημα ως τύπου «jeep». Η υπαγωγή ενός αυτοκινήτου σε αυτή την κατηγορία εναπόκειται στην κρίση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. και σε περίπτωση αμφισβήτησης στις δικαστικές αρχές. Ωστόσο τα θέματα που εγείρονται από αυτή τη διαδικασία είναι τα εξής :

(α) οικονομικές υπηρεσίες καλούνται να διατυπώσουν κρίση ως προς τον τύπο αυτοκινήτων με βάση τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους,

(β) άνιση μεταχείριση πολιτών λόγω μη ενιαίας αντιμετώπισης ομοίων περιπτώσεων,

(γ) επιβάρυνση των δικαστικών αρχών.

**Πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη είναι να εκδοθεί νέος επικαιροποιημένος πίνακας από το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με το Υπουργείο Μεταφορών και ενδεχομένως να αξιοποιηθεί η εγκύκλιος της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. του Υπουργείου Οικονομικών, ούτως ώστε να αποφευχθούν τα προβλήματα μεταξύ πολίτη – Διοίκησης για αυτό το θέμα.**

## **Σύνοψη προτάσεων της παρούσας έκθεσης**

- **ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΕΤΩΝ**

Βεβαίωση των τελών κυκλοφορίας παρελθόντων ετών εντός τριετίας από το έτος στο οποίο αφορούν, μετά την πάροδο της οποίας να αποσβέννυται το δικαίωμα της Διοίκησης να προβεί σε ταμειακή βεβαίωση των τελών.

- **ΠΩΛΗΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ**

Οι πρώην ιδιοκτήτες πωληθέντος αλλά μη μεταβιβασθέντος οχήματος, στο όνομα των οποίων εξακολουθούν να βεβαιώνονται τα τέλη κυκλοφορίας να καταγγέλλουν στις αστυνομικές αρχές την παράλειψη του αγοραστή να μεταβιβάσει το πωληθέν όχημα και να εκδώσει άδεια κυκλοφορίας στο όνομά του κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 89 του Κ.Ο.Κ. και να παραλαμβάνουν σχετική βεβαίωση, με βάση την οποία οι οικονομικές υπηρεσίες, να κάνουν αποδεκτή δήλωση αναγκαστικής ακινησίας του πωλητή-ιδιοκτήτη, προκειμένου να διακοπεί η χρέωση αυτού με τέλη κυκλοφορίας.

- **ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΩΣ «ΑΔΙΑΙΡΕΤΩΝ»**

Αναλογική επιβολή των τελών κυκλοφορίας ανάλογα με τους μήνες ή ενδεχομένως τα τρίμηνα κυκλοφορίας εντός του έτους.

- **ΜΗ ΑΠΟΔΟΧΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΚΙΝΗΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΔΕΙΞΗ «ΟΧΙ ΓΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ»**

Αποδοχή των αδειών κυκλοφορίας με την ένδειξη «ΟΧΙ ΓΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ» και του αποδεικτικού παραλαβής των πινακίδων κυκλοφορίας, από τη Διεύθυνση Μεταφορών για την δήλωση αναγκαστικής ακινησίας.

- **ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ**

Για οχήματα που κυκλοφόρησαν πριν την 1/11/2010 να καταβάλλονται τα τέλη με βάση τους ρύπους, μετά από σχετική δήλωσή του ιδιοκτήτη προς τη φορολογική διοίκηση, με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν διαθέσιμα επαρκή και ασφαλή στοιχεία σε ότι αφορά στις εκπομπές CO<sub>2</sub> αυτών.

- **ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ**

Οι ανάπηροι ιδιοκτήτες αυτοκινήτων με κυβισμό που υπερβαίνει αυτόν για τον οποίο δικαιούνται απαλλαγής να καταβάλουν μόνο τα τέλη κυκλοφορίας που αντιστοιχούν στο ποσοστό της υπέρβασης.

- **ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΚΕΠΑ**

Επέκταση της διάταξης του νόμου 4254/14 περί αποδοχής των αιτήσεων εφόσον οι αιτούντες είχαν υποβάλει αίτημα παραπομπής στα ΚΕΠΑ και για τα επόμενα έτη μετά το 2014 καθώς και θεσμοθέτηση της απαλλαγής από το πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής σε περιπτώσεις που η αρνητική απάντηση της φορολογικής αρχής εκδίδεται μετά την καταληκτική προθεσμία καταβολής των τελών.

- **ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΤΥΠΟΥ JEEP**

Έκδοση νέου επικαιροποιημένου πίνακα από το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με το Υπουργείο Μεταφορών ως προς τα χαρακτηριστικά και τα μοντέλα οχημάτων τύπου jeep και αξιοποίηση της εγκυκλίου της Γενικής Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. του Υπουργείου Οικονομικών, σχετικά με το θέμα αυτό.

## **Συντομογραφίες**

<b>ΑΣΥΕ</b>	Ανωτάτη Στρατιωτική Υγειονομική Επιτροπή
<b>ΓΓΠΣ</b>	Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων
<b>ΓΚΕ</b>	Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
<b>ΔΔΘΤΟΚ</b>	Διεύθυνση Δασμολογικών Θεμάτων και Τελωνειακών Οικονομικών Καθεστώτων
<b>ΔΟΥ</b>	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
<b>ΔΤ &amp; ΕΦ (ΔΤΕΦ)</b>	Διεύθυνση Τελών και Ειδικών Φορολογιών
<b>Ε.Ε.</b>	Ευρωπαϊκή Ένωση
<b>Ε.Φ.Κ.</b>	Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης
<b>ΚΕΠΑ</b>	Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας
<b>ΚΤΕΟ</b>	Κέντρο Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων
<b>ΚΟΚ</b>	Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας
<b>κ.ο.κ.</b>	και ούτω καθ' εξής
<b>ΝΔ</b>	Νομοθετικό Διάταγμα
<b>ΠΟΛ</b>	Πολυγραφημένη Εγκύκλιος Οδηγία Υπουργείου Οικονομικών
<b>ΣτΠ</b>	Συνήγορος του Πολίτη
<b>ΣτΕ</b>	Συμβούλιο της Επικρατείας
<b>ΥΠΟΜΕΔΙ</b>	Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων
<b>ΥΠΟΙΚ</b>	Υπουργείο Οικονομικών
<b>ΦΕΚ</b>	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης
<b>Φ.Ι.Χ.</b>	Φορτηγά Ιδιωτικής χρήσεως